

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОСТОРОВИМ РОЗВИТКОМ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Хохуляк О.О., кандидат економічних наук, доцент,
ПВНЗ «Університет сучасних знань», м. Київ, Україна

Нині ефективний розвиток міських територіальних громад України в значній мірі залежить від збалансованого використання міського простору. Міські територіальні громади є центрами економічної, соціальної та культурної діяльності будь-якої країни. Однак управління просторовим розвитком міських територіальних громад є складним завданням, яке потребує стратегічного передбачення, ефективного планування та оперативної реалізації. В останні роки важливість стратегічного управління в просторовому розвитку міських територіальних громад стає все більш очевидною, оскільки міські територіальні громади стикаються з такими проблемами, як швидка урбанізація, зростання населення, погіршення стану довкілля та обмеження ресурсів. Для вирішення цих проблем і забезпечення сталого розвитку вкрай важливо досліджувати шляхи підвищення ефективності стратегічного управління просторовим розвитком міських територіальних громад.

В першу чергу, ефективне стратегічне управління починається з комплексної системи просторового планування, в основі якої лежить містобудування, яке враховує різноманітні потреби та прагнення міських територіальних громад. Це передбачає проведення ретельної оцінки існуючих просторових умов, визначення пріоритетів розвитку та формулювання довгострокових стратегічних планів, які спрямовують використання землі, інвестиції в інфраструктуру та ініціативи розвитку громади. Застосовуючи цілісний підхід до міського планування, міста можуть оптимізувати розподіл ресурсів, мінімізувати конфлікти та сприяти сталому просторовому розвитку.

На нашу думку, одним з пріоритетних напрямів підвищення ефективності стратегічного управління просторовим розвитком міських територіальних громад є прийняття управлінських рішень на основі інформаційних систем. Використовуючи передову аналітику даних, географічні інформаційні системи (ГІС) і технології дистанційного зондування, міські планувальники та політики можуть отримати цінну інформацію про міську динаміку, моделі землекористування, потреби в інфраструктурі та умови довкілля. Цей підхід, що керується даними, дозволяє приймати обґрунтовані рішення,

сприяє формуванню політики на основі фактичних даних і підвищує ефективність розподілу ресурсів.

Наступним напрямом є залучення зацікавлених сторін до процесу прийняття управлінських рішень. Залучення мешканців та зацікавлених сторін до процесу прийняття рішень має важливе значення для забезпечення актуальності та ефективності ініціатив стратегічного управління в міських територіальних громадах. Заохочуючи діалог, отримуючи відгуки та залучаючи місцеві громади до планування та реалізації проєктів просторового розвитку, міські громади можуть використовувати місцеві знання, створювати соціальний капітал [1]. Участь громади не тільки посилює легітимність стратегічних рішень, але й сприяє розвитку відчуття розширення можливостей і інклюзивності, що призводить до більш стійких і ефективних результатів.

У динамічному міському середовищі, що швидко розвивається, жорсткі та негнучкі підходи до планування часто виявляються неефективними. Щоб підвищити ефективність стратегічного управління просторовим розвитком міських територіальних громад, важливо прийняти адаптивні рамки планування, які можуть реагувати на зміни обставин, нові тенденції та непередбачені виклики. Завдяки впровадженню гнучості та стійкості до процесів планування міських територіальних громад можуть адаптуватися до мінливих потреб, використовувати нові можливості та ефективніше долати перешкоди, тим самим мінімізуючи вплив загроз та ризиків [2].

Підсумовуючи, підвищення ефективності стратегічного управління просторовим розвитком міських територіальних громад має важливе значення для побудови динамічних, стійких та інклюзивних міст. Завдяки комплексному міському плануванню, сприяє залученню громади, використанню процесу прийняття рішень на основі даних, сприяє співпраці між багатьма зацікавленими сторонами та впровадженню адаптивних підходів до управління міські територіальні громади можуть розкрити повний потенціал своїх територій.

Література:

1. Архипенко І.М. Стратегічне управління розвитком об'єднаних територіальних громад. *Публічне адміністрування: теорія та практика*. 2019. Вип. 2(22). С. 1-10.
2. Thaher Y., Jaaron A., The impact of sustainability strategic planning and management on the organizational sustainable performance: A developing-country perspective. *Journal of Environmental Management*, 2022, vol. 305, p. 25-31.